

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések és előléptetések; magyar csillagkeresztes hölgyek; Pest megye határozata Kunoss jöttévi vállolata iránt; arany menyekző Budán; Perger János akad. r. t. és Pejacevics Antonia grófnő; adakozások az árviztől károsultak számára; 's a' t.) Portugália (Lissabonban a' hatóságok megesküsznek az új alkotmányra; Braganza hgnó elhagyja Lissabont; 's a' t.) Spanyolország (a' trónkövetelő sergeben általános zendület-kiütés; Espartero Estellát megrohanni szándékozik; a' börtönök tömve carlosi foglyokkal; 's a' t.) Anglia (gúnykép a' koronázás egyszerűsége miatt; nevezetes törvényszéki jelenet; parlamenti ülések; 's a' t.) Franciaország (Talleyrand hg megholt; betegsége, halála 's elváltoztatása részletes körülményei; Hubert pörének további folyamata az eskütszék előtt; 's a' t.) Belgium. Németország. Belgium. Amerika. Dunavizállás. —

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő es. 's ap. kir. fősége Tessenyi János Temes megyei tiszteletbeli főjegyzőt vingai kamrai biztossá; 's Lingl Arnold zsernoviczi hutaszerügyelőt körmezei hutaírnokká nevezni méltóztatott. H-k. —

Királynék ő es. kir. fősége f. é. majus 31kán, mint legfőbb védasszonya a' csillagkereszt-rendnek, számos külföldi hölgyen kívül, Draskovics Klotild grófnő, szül. Kulmer báró; Eszterházy Felicia grn., szül. Sigray grn.; Festetics Francziska grn., szül. Wenkheim brn.; Majláth, szül. Uzovics Karolínát; Pálffy Zófia grn., szül. Jablonowska hgn.; Pongrácz Johanna grn., szül. Palásthy assz.; Szirmay Otília grn., szül. Okolicsányi assz.; Sztáray Valburga grn., szül. Brudem brn.; Tige Francziska grn., szül. Appony grn.; Ürményi szül. Festetics Amáliát; Wenkheim Teréz öz. brn., szül. Orczy brn.; és Zerdahelyi szül. Klobusiczky Petronellát, csillagkeresztes hölgyei közé számitani méltóztatott. — Pesten f. hó 25én Hupf Mihály, a' város egyik tanácsosa, ideglázban elhunyt. —

T. ns Pest megyének 1838 majus 3dikán tartott közgyűlési alkalmával Kunoss Endre kir. táblai ügyész, 's a' „Fermészet“ című folyóirat tulajdonos kiadója előadván: hogy a' dunai árviz által megkárosultak fölségelésre tehetsége szerint járulni akarván, a' gyámoltás nélkül szűkölködők javára egy munkát akar e' cím alatt „Részvét gyöngyei“ kiadni, elbeszélésekből, 's költeményekből állandót, 's hogy az ez által bejövő segélypénz annál tetemesb lehessen, 's tisztán az említett célra fordíttassék, minden szükséges kiadást saját költségvel fődözend, kéri, hogy hazánk minden megyéje szólíttassék föl az iránt, hogy kebelökben e' célra velinen 2, nyomtató papíroson pedig 1 p.f.rjával előfizetést nyitván, az aláírók neveit f. é. jun. utóljaig, a' munka kézhez vétele után lefizetendő árt pedig Nagy István főjegyző urnak elküldeni méltóztatassanak. — Ezen az árviz okozta károk által vég inségre jutott nép fölségelésre célzó ajánlatot az egybegyűlt KK 's RR szives örömmel fogadván, felszólítani rendelték egyenkint hazánk minden megyéjét es sz. kir. városit az iránt: hogy a' jótékony célú vállalat nagyobb foganatosítása végett kebelükben a' tárgyalat munkára velin papíroson 2, nyomtató papíroson pedig 1 p.f.rjával aláírást nyitván, az aláírók számát, 's nevét f. é. jun. hó utóljaig megírni, a' munka kézhez vétele után lefizetendő árt pedig megyebeli főjegyző Nagy Istvánnak, mint az e' végre megbízott pénztárnoknak, beküldeni méltóztatassanak.

Budán maj. 7ikén ritka ünnepély ment véghez. Lander Venczel nyugalmazott m. kir. helytartósági számvevő ugyanis aranymenyekzőjéül állé nejjével, szül. Pavianovich Magdolnával. Vizhoffér apát, 's budai lelkész tárgyhöz alkalmazott beszéddel szentelé föl az agg, de még ép erejű házaspárt. —

Perger János h. ügyvéd 's m. n. akadémiai r. tag f. hó 25dikén Pesten örök nyugalomra szenderült. Hült tetemeit f. hó 27ikén takaríták végső nyughelyükre. Béke fölötük! —

Pesten f. hó 23kán hét napi súlyos betegség után, eszűből következt agybeli gutaütésben boldogabb létre költözött Pejachevich Antonia grófnő öz. Mihálovics Károlyné, élte 60dik évében es saját kívánsága szerint, a' váci ut mellett köztemetőben eltakarított. Kesergik gyászos elhunytát Mihálovics Zsigmond már elötte elhunyt egyik fiának özvegye, még életben levő másik fia Péter, 's hajadon leánya Anna, valamint szerető testvérei: özvegy Prandau báró szül. Pejachevich Mária grófnő, es Pejachevich Zsigmond gr. Béke poráinak!

Adakozások az árviztől károsultak számára; a' m. kir. udv. kancellariánál 60,416 fr. 30¹/₄ kr., e' közt a' bécsi hölgyek jöttévi egyesülete által rendezett sorshuzásból 's táncvizigalomból 58,817 fr. 42 kr., a' költségek 3841 fr. 2³/₄ kra terjedtek, mely mennyiségből 2347 fr. 16³/₄ krt unalk. fejedelmünk kegyessége az orsz. kincstárból határozott kifizeteni; egy névtelen küldött Baseltől 250 fr., a' 47 sz. es. kir. serezed 215 fr. 14 kr., a' velencei tartományok 4160 fr. 55¹/₂ kr., ugyanazok 22 fr., az alsó-ausztriai kormányzók 5472 fr. 40¹/₄ kr., Zablonsky Bochniából 50 fr., a' linzi kamrai igazgatóság 96 fr. 42 kr., az Enns föl. es. kir. kormányzók 2205 fr. 4³/₄ kr., ugyanazok pótlékal 20 fr. 5 kr., a' horvátországi kormányzók 1500 fr., Nikol es Motschmann 20 fr., Genersich assz. 80 d. öltözetneműt, Perchtoldsdorf város 10 d. nyakkendő; Nádor ő es. k. fhgségéhez küldött Spaur gr. velencei kormányzó 1368 fr. 2³/₄ kr.

P O R T U G Á L I A.

Lissabon, majus 3kén: Ma hajózik el a' braganzai hgnó Mindello grófnő áhév alatt Maria Amália lányával Transit gőzösen. — Joze da Silva Carvalho carlistai volt pénzügyminister tennap érkezék meg Castro hü követőjével Angolországból, holszáműzetése idejét tölté. Legújabb hírek szerint Transit gőzös Southamptonnál kötött ki 's innen Rotterdamba folytatá utját. —

Parisi levelek szerint az ott tartozkodó Palmella hg rendkívüli követé kineveztetését Angolországból Viktória királyné koronázására elfogadá: a' követéségi tagok választása egészen rá van hagyva. De Lagos b., Fayal marq. (a' hg fia), Sampayo 's többen a' hgi család tagjai közül részt vevendek a' követésben. — Liverpool gőzös Lissabonból ma-

jus Sig terjedő híreket hoz; vasárnap (majus 6án) tevék le itt esküjüket a' köz tisztviselők, nemzetőrség es sorkatonaság az új alkotmányra. Az új követválasztások heves tusákat fejtendek ki, de a' ministerek mind e' mellett is többségre számolhatnak. Howard de Walden l. még Lissabonban mulatott, mert a' rabszolga-kereskedést illető szerződés még nincs aláírva. Az angol kormány korlátilan hajómotózási jogot követel 's hiszik, hogy a' portugáli kormány végre csakugyan megadja egyezését. Hihetőleg Howard a' legelső gőzessel Angolországból vi szatérnd Woodford gibraltari kormányzótul kísértette. — Köz hír szerint a' braganzai hgnó azért sietteté utját, hogy az új alkotmányra ne kelljen megesküdni.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Malagában kormány elleni összeesküvést fődöztek föl, mellynek következtében számos elfogatás történt. — Hareztérről érkezett híreink leginkább csak a' legközelebb kiküzdött győzelmek részletes leírásával telvék. Az alkotmányosakra nézve folyvást szerencsés sikerű a' háború, 's ez annyira fölbátorítá a' Madridban uralkodó népvéleményt, hogy a' carlosiak tökéletes legyőzetéséről már többé senki sem kétkedik. Ofaia gr. nagyobb fényt szeretne árasztani a' trónra 's ohajtaná, hogy a' kormányzó királyné többször láttatná magát a' nép előtt, mitől az mindazáltal irtózik a' la granjai zendület óta. — Negri tábornokot mult számainkban említett csatavesztési alatt két ezer harezosítól foszták meg, 's megmaradt emberei is részint az alkotmányosokhoz pártoltak, részint pedig cél nélkül csatagolnak szerte az országban. Altalában a' trónkövetelő valamennyi sergeben naponkint féktelenebbül uralkodik az engedelmesség, a' szökések pedig egymást érik minden csapuban. Aoizban nyilt zendülésre tört ki a' navarrai 3dik zászlóalj elégtelensége, 's Taragual, a' parancsnok, csak gyors szökéssel menthetvén meg életét, azonnal Estellaba sieté, jelentést teendő a' trónkövetelőnek a' történekről. Eltávozta után a' fölzendült zászlóalj egészen széllyeloszlék, 's a' katonaság egy része Pamplonába nyomult. Hasonló esemény történt majus 6kán Estellában, hol szinte egy navarrai zászlóalj fölzendült. Két aliszt, volt onnatei tanuló, vezérlé a' zendülöket, hathatósan adván elő nekik azon képtelenséget, hogy a' haza minden haszon nélkül áldozatul esik némely magányos haszonlesők magosra szárnyaló terveiknek. A' vezérek minden pénzt, mellyről azon pillanatban rendelkezhetének, kiosztának az ingerült lázadók közt, 's ez némileg ismét lecsillapítá őket. A' Gaergue parancsi alatti carlosiak is nyugtalanokdnak, 's a' tisztek föllíratot intézének a' trónkövetelőhez, mellyben egyenesen tudtául adják, miszerint ők engedelmeskedni nem fognak, míg mostani vezérüket jobb 's illedelmeseb bánásmódra nem tanítandja a' tiszti kar iránt. A' baski tartományokban is legfőbb polczra hágott már az elégtelenség a' trónkövetelő sergeinél. Hiteles magányos tudósítások szerint Salvatierrában Villareal vezérsége alatt következő jelmondatu ellenzéndülés támadt: „Le a' juntával! Eljen d. Sebastian! Eljen a' vallás!“ Maga a' trónkövetelő már nem véli magát bátorságosnak Estellában, 's Villareal es Negri ellen börtönparancsot bocsá a' közre. Hogy a' körülmények e' szigorú helyzetében Madrid elleni vállolata füstbe enyészett, könnyen képzelhetni. Munagorri folytonosan levelez navarrai pártbaráival. — Espartero már Vitoriaiba érkezék 's Estellát szándékozik megrohanni, míg egy másik alkotmányos sereg Merino rabljói ellen induland. Oraa Teruelban tartózkodik. — Egyébíránt a' kormányzó királyné folytonos levelezésben áll Esparteroval, 's nem követ el semmi nevezetes tettet ennek tanácsa nélkül. Pizarro is fölötte nagy kegyében áll a' királynénak. Valamennyi börtön tömve carlosi foglyokkal, leginkább tisztekkel; csupán az utóbbi csatákban 700nál több jutott az alkotmányosok kezei közé. —

Bayonnei újabb telegrafi sürgöny szerint azon nyolcz carlosi zászlóalj, melly Bilbao körül tanyázott, Estellaba 's onnan Navarra egyéb városiba volt kénytelen sietni a' zendülé. elnyomása végett, melly majd valamennyi carlosi ezrednél kisebb nagyobb mértékben kezd darab idő óta mutatkozni. Los Valles b. személyes tekintetével akarván csillapítani a' lázadók dühét, súlyos sebet kapott. D. Carlos annyira elveszté e' miatt lélekéberségét, hogy már Guipuzcoaba akart vonulni a' vész elől 's csak a' junta sürgető kérelmire maradt meg Estellában. Villareal, kitől ez egész mozgalmat származni mondják, a' trónkövetelő ministereivel nyiltan daczolva, nem akar Bi cayába fogságra menni. Munagorri szerencsés sikerrel szed ujonczokat, 's legújabbán a' trónkövetelő sergeiből is csatlakoztak hozzá szökevények, kiket jól fizet 's minden szükségesséssel pontosan ellát. Negri 's Basilio tönkre vert carlosi vezérek Merinoval törekszenek egyesülni, 's vele Arragoniába nyomulni. Most tehát csupán Cabrera áll még csatasikon az alkotmányosok ellenében. Majus 21kán e' tábornok Alcaniz várost kezdé ostromlani, Llangostera 's Espinasse segedelmiével; de siker nélkül, mert az őrség lelkesülten védé magát. Az alkotmányosok igen jól állják, mennyi hasznot huzhatnak a' zendülők egymásközi civakodásiból, 's azért mindent elkövetnek, hogy az elégtelenség magvait még jobban elhinthessék köztük, mi eddig tökéletesen sikerült is. —

A N G L I A.

London, majus 15én: A' mult számunkban említett udv. táncz-
vígalmában Eszterházy Miklós hggel is tánczolt a' királyné. Közönsége-
sen sajnálják, hogy ez alkalomkor sem volt az udvarnál jelen a' Capuai hg
's Penelope szép neje, e' fiatal házaspárt nem akarják elfogadni az
udvarnál, pedig Sussex hg igen szoros baráti viszonyban áll a' szép hölgy
férjével. — A' választásvizsgáló biztosság előtt Scarlett norwichi conser-
vativ követ megbukott, 's helyébe a' whig Smith lépett. E' pör iszonyu
költségükbe került a' toryknak — Majus 11ikén ment véghez London-
derry marq. elnöklése alatt a' már rég hirdetett nagy közgyűlés, kére-
lem-intézés végett a' parlament mindkét házához a' koronázásnak au-
gusztusig elhalasztatásáért, részint, hogy czélszerűbb rendelkezéseket tehesse-
nek fényesb megünnepelésre ez ünnepélynek, részint pedig, hogy ez által a'
fővárosi iparkör némi táplálékot nyerjen. A' ns marq. indítványa zajos
ellenzésre talált a' radicalok résziről bizonyos Vincent 's Murphy vezér-
lete alatt. Londonderryvel egyértelműleg nyilatkozték Walter James, ki
különösen azt hozá föl indítványa támogatására, hogy a' szegényes ko-
ronázási készülékek már is több torzképzésére szolgáltak alkalmul.
Különösen egy illy ábrázolaton ő fölsége bérkocsin megy a' koronázásra,
ministeri pedig omnibusokon követik őt. E' képaláírata: „Half-Crowna-
tion.“ (azaz: koronázás fél koronáért; angol pénzem — A' radicalok:
„Igy jó, illyesmiért ez is elég pénz.“) „Mit fog szólni, kérde James,
Soul híres tábornagy, ha Londonba érkezvén szemébe tűnik majd e' torz-
kép? (A' radicalok: „Mondjon a' mit akar!“) Pár nap előtt egy bará-
tom érkezék meg a' szárazföldről, ki a' frankfurti képboltok előtt szám-
talan bűnész német csoportot látott állongani, 's ezek egytől egyik Vik-
tória királyné arezképét magasztalák. (Tetszés: a' radicalok: „Ó! Ó!
vén süheder“ st. eff.) A' mostani ministerek magukviselése olly zsugor-
gó. Itt iszonyu zaj, 's fűtyölés szakaszták félben James szavait, 's Vin-
cent, szövívője a' radical kézműves egyesületnek, fölugorván az alkot-
ványra politikai barátinak döngő tetszése közt jelenté, hogy indítványt
szándékozik tenni. „En azon nézetből indulok ki, mondá szóhoz jutván,
hogy ránk nézve igen csekély érdekű azon kérdés: mit gondolnak király-
nének koronázatásáról.“ (A' radicalok résziről tetszés, a' többiekéről rosza-
lás.) Londonderry marq. kérde a' gyűlekezetet: folytassa e' beszédét Vin-
cent, vagy csupán indítványa előadására szoríttassék? Végre ismét szó-
hoz juttat Vincent, 's következő indítványt tőn: „A' kormánynak tökéle-
tesen igaza van, ha a' koronázást lehető legolesóbban törekszik épen
a' kitűzött napon véghezvitetni, 1) mert a' dolgozó néposztály nagyobb
részit iszonyu inség sanyargatja; 2) mivel az ország jövedelme csökkent;
's 3) mivel a' koronázások szükségtelenek 's mégis olly tömérdek pénzbe
kerülnek.“ Ujra nagy zaj. Szavazásra kerülvén a' dolog, az elnök je-
lenté, hogy az eredeti indítvány győzött, a' radicalok ellenben hangos kiál-
tással maguknak tulajdoníták a' győzelmet. A' második szavazás is sü-
ker nélkül maradt, 's Londonderry közkeczeitnek tevő ki magát e' fonák
vallolatával. — „Két férj neje“ czim alatt következő történetet közlének
legközelebbi lapjaink: „Nem sokára igen nevezetes esemény forduland
meg törvényszékünk előtt. Mintegy 20 év előtt bizonyos fiatal némben-
férjhez ment egy a' keletindiai társaság szolgálatában álló kapitányhoz;
kevés idő múlva azonban Byron l. egyik barátjával Olaszországba szök-
vén, azzal halálaig együttélt. Ezután Indiába utazott 's férjhez ment,
a' nélkül, hogy előbbi férjétől törvényesen elvált volna. Második férje
igen jövedelmes hivatalt viselt Calcuttában 's most Yorkshire egyik pa-
riamentü követé és igen szép vagyonnal bír. A' hölgy azonsága hosz-
szasb ideig kétséges volt; de most világosan bebizonyult, és az első férj
a' szükséges lépésekre készül, elégtételszerzés végett. A' hölgynek több
gyermeké van második házasságából.“ Ezen első férj Johnson l. E. kapi-
tány, a' második pedig Hogg, beverleyi conservativ követ. Alig jelent
meg e' tudósítás az itteni lapokban, 's a' beverleyi szabadalmú választók
azonnal minden gyűléstermekben fölraggaták azt. Hogg assz. maka-
csul tagadja e' hír igazságát, 's folyvást állítja, hogy ő Johnson kapi-
tányt nem isméri, 's nem ismért soha, az e' hírt először közölt lapszer-
kesztő ellen pedig böcsületsértési pört indított a' kir. törvényszék előtt.
Johnson kapitány még eddig nem lépett föl. — A' rabszolgaság-eltör-
lesztés iránt folyvást népgyűlések tartatnak minden részben az ország-
nak, 's a' parlamenthez majd naponkint érkeznek illy tárgyú kérelmek.
— A' conservativ-lakoma Peel tiszteletére csakugyan véghez ment, vala-
mennyi alsóházi conservativ követ 's igen számos hölgy jelenlétében.
Peel, Stanley 's Graham azzal biztaták pártbíveiket, hogy nem sokára
ismét a' toryk jutandnak polezra. Peel beszédét politikai hitvallásnak
tekinthetni, mellynek jelszava: „Conservativ-javítás.“ — Tegnap vala-
mennyi conservativ peer Wellington hgnél összegyűlvén, hosszasan ta-
náskozának az irlandi szegényi törvény iránt követendő rendszabályok-
ról. — A' majus 11iki felsőházi ülésben Lyndhurst l. jelenté, hogy Brougham
l. nem jöhetvén meg utjaról majus 17ike előtt, az irlandi szegényi tör-
vényt el kellene halasztani, mivel a' ns l. igen szeretne annak vitatásán
jelenlenni, Melbourne nem találá egy peer távollétét olly fontosnak, hogy
miatta illy nagyérdektű tárgy vitatása továbbra halasztassék. Ez egész ülés
csupán illyes kérdésekkel 's válaszokkal telt el, részint a' szegényi tör-
vény, részint pedig a' spanyol ügyben szőnyegre hozottakkal. Az
alsóházban e' napon az irói tulajdon iránti indítványa Tallfourdnak, min-
den ellenzés nélkül második fölvastatván, egyházi viszonyokról ha-
tározának a' követek; azon végzést, hogy ezentul a' lelkészek minden
vasárnap két egyházi beszédet tartsanak, a' conservativ tagok igen szí-
goronak nyilatkoztatták. — Maj. 14én az irlandi tízedkérdést vitaták az
alsóházban, 's leginkább Aucland indítványát, annak egyik záradéka el-
törlesztésére. Annyiszor meg levén már vizsgálva 's rostátva e' tárgy,
a' vitatás egészben véve érdektelen volt. Határozatra még másnap sem ju-

tott a' ház. A' ministerség mintegy 17 — 20 szőnyi többségre számol
e' kérdésnél. — Néhány nap előtt Woodstockban új parlamenti választás
lön szükségessé, mellynél azon különös körülmény fordult elő,
hogy a' megüritült helyért két testvér vitt egymást ellen, Marlborough
hg fiait: a' tory Blandford marq. és whig Churchill John l. E. testvérek
nem legnagyobb kimélettel viseltetének egymás iránt a' szőszéken. A'
marq. ki magát fötül talpig tiszta conservativnek mondá, azon allitással
lépe föl, miszerint őt peerséggel akará megnyerni a' kormány, mit ő
undorral utasítá el, és most báb gyanánt tolják elibe testvérét. Churchill
e' testvéri megjegyzésre válaszolá, hogy testvére, a' ns marq. jó adag
szemtelenséggel bír; de ő (Churchill) nem szólhat hosszasan átkozott
köhögése miatt, 's csak annyit mond, miszerint ő szolgalmass és mun-
kás ember 's igen józan életű, (egy szózat: „Talan csak nem örökös
theeivó Ön?“) 's e' tulajdonokat testvéreiről, a' ns marquisról nem mond-
hanni; egyébiránt pedig ő (Churchill), mint az egész közönség igen jól
tudja, egészen whig, sőt tulzó whig, inkább kész akármí lenni, csak
tory nem. Blandford mind e' mellett is követé föt, de csak ő szőnyi több-
séggel, mit e' toryérezelmű kerületben jó jel gyanánt tekinthetni a' sza-
badelműekre nézve. — Az ifjuság elromlásának gátlására összeállott
egyesület pár nap előtt gyűlést tartá Exeter-Hallban, Breton tengerész-
kapitány elnöklése alatt. A' választmány hivatalos jelentése szerint, az
egyesületnek sikerült, a' féktelenség barátai daczára 's azon gúnyolók
ellenére is, kik a' kiesapongásokat védni szeretik, számos részvevőre ta-
lálva, kedvezőleg folytatni munkálatit. Az egyesület bevétele mult évben
500 font sterlingnyi volt, mellynek segedelmével 18 kéjházat záratott
be Londonban. Ezenkülugyan azon évben 67 áldozatát menté meg ez egye-
sület a' gyalázatos elesabitásnak, pénzzel gyámolítván keresetmód-nyí-
lásig azon szerencsédén némbereket, kiket a' nyomasztó szükség 's
keresethiány csábmeghallgatásra kényszerítének. Ugyanez egyesület kére-
lem-intézését határozott a' parlamenthez a' kéjházak megszünteté-
se iránt. —

FRANCZIA ORSZÁG.

Paris, majus 16kán: Az eskütszékü ülésben majus 14dikén fő viz-
galati tárgyaló Hubert tárczájában talált jegyzékek 's levelűeredékek szol-
gáltak. E' jegyzékek 's levelek egy része jegyekkel iratvák. A' törvény-
szék törekvék ugyan több kulcs szerint olvashatókká tenni e' jegyeket,
de süker nélkül, mert minden kulcs más jelentésűekké teszik azokat, 's
Hubert makacsul tagadja a' különböző megfejtések valóságát, állítván,
hogy ő csupán titkosírásban gyakorlás végett írta azokat, 's a' kulcsot
már rég elfeledé. Egy közönséges irású levelet megismér ugyan; de a'
benne előforduló kétértelmű szavakra hivatkozván, oda kívánja annak
tartalmát magyaráztatni, hogy az nem határozott politikai tervek, hanem
csupán nézeteket foglal magában, még pedig a' szenvedő dolgozó osztály
értelmében iratokat, melly olly gyakran elarulatva látja magát hazafi-
ság alarczával födött szemfényvesztőkül, kik többnyire csak zsoldosi a'
rendőrségnek. Az elnök e' nyilatkozatra következő jegyzést tőn: „E' szem-
fényvesztők olly férfiak, kik Önökhez hasonló embereket eszközül szok-
tak használni. Ön nem fogja velünk elhitethetni, hogy minden szüksé-
ges előtanulmány nélkül már 23dik évében képes legyen arra megtanítá-
ni Franciaországot, mikép kelljen magát annak kormányoztatnia.“ —
Azon iratról, mellyben említve van, hogy a' követkamra közelében
két eröművet szándék föllállítani 's azokkal a' királyt arra mentekor
megsemmíteni, egyszersmind a' követkamrai épületet fölgújítani, oda
nyilatkozték Hubert, miszerint ez töredéke egy francia levelnek,
a' mellyet Steuble adatot kezeibe Parisba vitel végett; egyébiránt
pedig Steuble, nem értvén a' francia nyelvet, valami árulást
vélt lappangni azon levelben, 's csak az említett részét írta le. Steub-
le vallá, hogy e' levelet egészen ismeretlen férfitól kapá, ki őt an-
nak Parisba küldetésére kérte meg. Ezután Grouvelle kisasszonyhoz fordult
az elnök azon kérdéssel: nem az ő számára volt-e írva azon terv, mellyet
Hubert tárczájában találtak? Grouvelle: „Jegyírást olvasni nem tudok, 's
nem kapék soha semmi ollyast. Hazafiakkal érintkezésim soha nem
titkolám, mert köztünk a' szűkölködők gyámolításánál egyébrül soha nem
volt szó.“ Elnök: „A' vád rendszerben Ön hihetőleg elítelték még is va-
lamit, mivel azt lobbantják szemére, hogy részese az összeesküvésnek?“
Grouvelle: „Nem a' vád igazolása végett állok itten, hanem hogy védjem
magamat az esküit urak előtt.“ Ezután Girauddali érintkezése iránt kérdé
ő az elnök. Grouvelle megvallá, miszerint ő vezeté Giraudhoz az ifju
Steuble, mivel tudá, hogy Giraud minden szerencsédén iránt könyörüle-
tes szokott lenni. Elnök: „Meglátogató Ön Steuble?“ Grouv: „Ő mint-
egy 14 napig beteg volt, 's én gyógyszereket vívék számára. Szegény,
most fogva van, mivel nem hagyám őt elveszni.“ Elnök: „Mikép for-
dult ő Önhez, hogy ismét tervrajzaihoz juthasson?“ Grouv: „Mivel bá-
tyámnak számos ismerőse van az angol eröművészek közt 's épen Londonba
készült utazni. Hubert, bátyám elutazta előt, visszaérkezvén, elkérém
tőle a' tervrajzokat, miket ő bátyámtól vett által. Hubert nem akart Lon-
donba visszatérni, mert elfogatástul tartá; de én ellenzése daczára is
elutazásra bírák őt. Ezt most igen sajnálom, mert oka levék elfogatá-
sának, 's mostani helyzetének.“ Elnök: „Miért tevő le Ön Hubert elu-
tazta után azonnal minden iratit Hergaland kisasszonynál?“ Grouv: „Erről
Ön többet tud, mint én. Egyébiránt szokásom hazafiakra vonatkozó min-
den iratot házamtól távol tartani. Lakásinkat olly gyakran motoztatja
a' rendőség, hogy kénytelenek vagyunk illy rendszabályhoz nyulni.“
Elnök: „Illy körülmények szerint hamarabb kellett volna Önnek tudnia
azon iratokon.“ Grouv: „Csak 24 óra előtt kapám azokat; egy barátom,
kinél rejtve valának, 's ki épen akkor falura szándékozték utazni, váratlanul
visszaadá nekem azokat.“ Elnök: „Miért találtak bizonyos Journaux-
nál „Gronovelle assz. az anya, végintézete“ czimű köteget, mellyben

Steuble szerződése a francia republicával, s egyéb iratok foglaltattak?
 Grouv. „Anyám szükségesnek látá ez elővigyázat, elfogatásomat megelőzte napon.“ Elnök: „Mikép szólott Ön Steublevel? Tud Ön németül?“ Grouv. „Nem; angolul beszélünk, mely nyelvet mindketten értjük kissé. Ezenkívül az orosz nyelvet is értem s így segítünk egymáson.“ Elnök: „Megmondá-e Önnek azon erőmű rendeltetését, melynek tervrajzát Önül kérte?“ Grouv. „Határozatlan kifejezésekben jelenté, hogy az olly erőmű, mellytől élelmi eszközei függnek.“ Elnök: „E fölvilágítások, ha igazak, igen egyszerűk és természetesek. Miért nem szólott tehát Ön így a nyomozó törvényszék előtt?“ Grouv. „Ismeretes azon gyűlölség, mellyet hét év óta táplál a republicánusok ellen a kormány, s ha vonakodám felelni, azt azért tettem, hogy ellenségünknek ne nyujtsak új eszközöket ártalomra. Csak annyit tudatnék akkor velem, hogy király elleni merénynél vagyok részese; oklevelet s tervet azonban nem mutatott senki. Én az egész nevétségnek nyilatkoztattam s megmondám, hogy felelni nem fogok, mert a kormánynak szüksége volt kamrarnegyitaskor király elleni merénynél, s a sors, fájdalom! engem ért.“ Elnök: „Ha Ön akkor felel, talán szabadon fogott volna boosátatni?“ Grouv. „Én ellenkezőt hiszek; számos fogoly mindenre felelt, s még most is fogva van.“ Elnök: „Mit értett Ön Hubert terve alatt?“ Grouv. „Csupán arról lehet szó, mikép segíthessünk a menekvőkön; mi többször elrejtettük az üldözött hazafiakat, s a rendőrség tudta nélkül tovább is szállítottuk.“ Elnök: „Mi okozá, hogy Ön illy állapotban, és itt van?“ Grouv. „Én egész eltemet önfeláldozásnak szenteltem, s így mindenre elkészülnek kelle lennem. Hogy most vádoltak padján ülök, az nem vétkem, s nem is válik gyalázatomra.“ (Földindulás) Elnök: „De azt csak megismeri Ön, hogy mostani helyzete legalább igen rendkívüli?“ Grouv. „Önre nézve lehet, de rám nézve éppen nem.“ Ezután Annat kihallgatásához fogott az elnök; Annat mindent tagadott, mit a nyomozó bíró előtt vallott, s azzal az e napi ülést bezárá az elnök. Másnap Leprouxra került a sor; ez lényegesen annyit valla, hogy atyja cukorgyárában mérnökre levén szükség, az iránt a Grouvelle családdal utasították, s onnan származott ismeretsége e családdal, mellyel egyébkint semmi közelebb érintkezésbe nem jutott. Most a talált iratokban többször előforduló illy mondatokra „vértanuk sorsát szenvedendjük... a méregpoharat fenéki üritendjük... st. eff., tért az elnök, kérdvén, mit akarának azokkal jelenteni? Grouv. „Mión az ember politikával foglalatos, leveleiben mindig ugyanazon kifejezések szoktak előfordulni. Mindennek mit beszélek, csak általános értelme van nálam; csak azt akartuk mondani, hogy ha a nép fölkel, mi vele leszünk, s ha a terv nem sikerül, méregpoharat ürítendünk. Önök tudják, hogy már nyolcz év óta vagyunk szerencsétlenek.“ Frank Carré itt megjegyzé, miszerint a vádoltak a követkamra munkálattól is szólának; mi közük volt azokhoz? Grouv. „Épen ez bizonyítja, hogy nem forralunk összeesküvést, mert különben minek szólottunk volna illyesmiről, ha felakartuk gyujtani a követkamrát?“ Az elnök Giraudhoz fordulván, kérdé őt: „Önnél meghívó iratot találtak Robespierre hugának temetésére?“ Giraud: Igen, de ugyan mi rosz van ebben?“ Elnök: „Egyik levelében Ön e kifejezést használta: „Valentin testvérem“ mit értett Ön ez alatt?“ Giraud: Én minden böcsületes szabad férfit testvéremnek nevezek. Mi akkor e Valentin még nem ismertük azon oldalról, mellyről most ismerjük; egyébiránt valamennyi vádolt-társam ugyanazon politikai nézetekkel bír, melylyeket én sajátimnak nevezek.“ Valentinhoz következő kérdést intézett az elnök: „Ön már tett vallomásokat a nyomozó törvényszék előtt, mondja meg most, mikép juttat Grouvelle kissasz. ismeretségehez? Valent. „Az aprilnapokban kapott sebeimet kórházban gyógyíttatván, Grouvelle kissasz. többször meglátogatott s jótéteményekkel halmozott. Ajánlására Vauquelinhez juték s ott néhány levelet kaptam tőle, mikben Hubert bátor férfinak nevezé, ki Morey s Alibaud urakhoz hasonlít. E leveleket elégetem.“ Grouvelle kissasz. több ellenmondásra figyelmezteté az eskütszékét, miket Valentin szó- s írásbeli vallomási közt találhatni, s mikből világosan kitünik, mennyire szeret Valentin hazudozni. Ez most nyilvánítja, hogy Vauquelin is látá Grouvelle k. leveleiben Hubert felőli nyilatkozatit. Vauquelin ezt tagadá, valamint azt is, hogy a pokolerömi készítésére pénzt adott. Valentin ellenben még azt is állítá, hogy a király meggyilkoltatására készitendő erőműhöz neki kellett volna a lőport vásárolnia Belgiumban. Ekkor remegő szóval mondá Grouvelle k.: „Ez Fieschi rosz parodiája, mit e gyalázatos férfi eljátszani akar; de nem fog bennünket vesztőhelyre hozhatni.“ Valentin ezután még más összeesküvésről tön emlitést, mely Nemours hg ellen van készülöben, s mellynek Rohan-ok és Larocheoucauld-ok is részesei, feje pedig Sarrot, a Tribune ismét szerkesztője; továbbá, szerinte Rochefortban 800 főből álló titkos társaság létezik, egy volt gályarab elnöksége alatt, kik közlekedésben állanak Garnier-Pages ural, s törre esküvének meg. Még azt is beszélté, hogy a fővárosban hamis utlevélgyár találtak, s hogy őt egykor bekötött szemekkel ismeretlen házba vezetétek, hol hamis utlevelet s 40ezer frankot nyomtak kezébe aranyban, azon meghagyással, vinné azt Ramorino tábornoknak; ő mindazáltal csak Genfig juthatott a pénzzel, hol azt átadá yalakinek, kit megneveznie nem szabad. A többi vádolt egyhangulag hazug, rosz embernek nyilatkoztatván Valentin, az e napi ülést elosztott. — Talleyrand hg veszélyesen beteg; minden pillanatban halálát várják. —

Az eskütszék május 16diki ülésében megkezdék a tanuk vallatását Hubert ellen. Az ülést első felében husz tanut hallgatának ki. Ezek legnagyobb része olly tett dolgok kivallására volt meghívva, miket most már maguk a vádoltak is megisméneket, noha ezelőtt vonakodának irántuk nyilatkozni. Az egész vallatás csak a vádoltak egymáshoz viszonyai körül forgott, részint Parisban, részint pedig Londonban tartozkod-

tuk alatt; szobakerült ezenkívül még Hubert és Steuble utazása, és ez utóbbinak elvesztett utlevele, mellynek őtalma alatt aztán Hubert utazott; mind ezekben azonban semmi rendkívülit nem láttak a tanuk, miből valamely összeesküvés szándékot lehetne következtetni. Két órai szünet után azon pontokrát tért át az eskütszék, miket a vádoltak tagadának, vagy ostromlottak. Először is a boulognei tanukat szólítá föl az elnök. Ezek közül Pauchet csempőr szólalt meg, ki Hubert tárczáját megtalálá dec. Sikan. Esti 8 óra volt, s az eső szakadt, midőn mintegy 20 lépésnyi távban egy szaladó férfi valamely sárhoz hasonló tárgyat el ejte. Pauchet fölvevé azt, s látá, hogy levéltárcza, mellyet ő aztán reggeli 7 óráig megtartott zsebében, azután pedig közelebről megvizsgált. Több más csempőr s aliszteik hasonlót cselekedvén, Leproux a vervinsi bíróhoz intézett iratban összeesküvés nyomait vélék lappangani, s más nap a tárczát mindenestül átadák a boulognei rendőrbiztosnak. Mindnyájan egyhangulag erősíték, hogy láták a levélben azon fölíratot, mellyet Hubert több más által mond oda írottak. Bergeret, a rendőrbiztos, oda nyilatkozá, miszerint Hubert vonakodott a levelet megismerni, de a fölírat azonossága ellen nem tett semmi kifogást. Egyébiránt Hubert akkor a hozzá belépő rendőrbiztos mindjárt e szókkal fogadá: „Ön alkalmasint megtalálá levéltárczámát; én ezt előre sejtém s kész vagyok Önt követni;“ s unszolásira megvallá, hogy veszély nélkül elhagyhatta volna ugyan a várost; de később volt minden veszélynek kiténni magát, mint, adósságokat hagyva a vendégfogadóban, megszökni. Ringot, kinek fölügyelésere volt bízva Hubert, többi közt azon vallomást tevő, miszerint Hubert többször mondá, hogy elvesztett levéltárczájában olly iratok foglaltatnak, mellyek 300 embert fogságra kárhoztathatnak, s hogy a király s királyné élete elleni merény forog kérdésben. Hubert mind ezt hazugságnak mondja, s azzal védi magát, miszerint ő igen jól ismeri a börtönöket, s fölvilágzó kémfülel előtt bizonyosan nem fogott volna ollyasmit mondani, mit törvényszék előtt fegyverül lehetne ellene használni. Ezután még azon rendőrkatonákat hallgaták ki, kik Boulognebul Parisba kísérvén Hubertet, katalapja belésében megtalálák a pokolerömi színezett tervrajzát, s az ülést elosztott. A május 18kán tartott ülést igen fontos volt. Lally-Tollendal ugyanis azt nyilvánítá, hogy ő Grouvelle kissaszonyt jól ismeri, s többször beszélt vele, melly alkalomkor mindig csak aláírásokról volt szó köztük, politikai foglyok gyámolítására. Legfontosb tanuvallomás volt Schiller nevezetű németé, ki, kérdeztetvén Londonban érintkezéseiről Steubleval és Huberttel, következőleg nyilatkozá: „Steuble nekem s számos egyéb személynek mondá, hogy erőművet kell készítenie, s hogy azért Hubert fogja őt fizetni. Mondá továbbá még azt is, miszerint ez erőmű a király megölésére fog használtatni. (Nagy izgas.) Én e tervet megmondám a londoni francia követnek.“

Talleyrand hg f. hó 17én délután 4 órakor csakugyan elhunyt. (Szül. febr. 2kán 1754.) Többek állítása szerint Talleyrand halála előtt nyilvánosan tíz tanu előtt visszavoná tévelygését, s az egyházi szentséget is fölvevé. Azon tíz tanu közt Molé gr. is jelen volt. Az elhunyt hg az e végre aláírt oklevélben azt is érintetni kíváná, hogy az akademiában mondott utolsó beszéde óta, e visszavonás mindig élénkül forgott elméjében. A parisi lapok telvék adatokkal Talleyrand haláláról; az érdekeseket rövid kivonatan közlendjük. (Courier.) Talleyrand hg pár nappal halála előtt még sétálni volt. Betegsége kezdeténél mindjárt átlátá annak veszélyességét, de nyugodt elmével viselé a reá mért szenvedést s bátran várá a halált. Ma (máj. 17kén) három hónap óta kész levelet írt alá a papához, mellyben visszavonása foglaltatik azon alkotmányos mise iránt, mellyet ő a szövetség napján Mars mezőn mondott. Ehez hasonló visszavonást intéze a hg még ezenkívül a parisi érsekhez. Tíz óra tájban Lajos Fülöp s Adelaide megjelenvén a betegnél, ez e szókkal fogadá őket: „Ez a legnagyobb megtiszteltetés, mellyben családom részesült.“ Ezután körül tekinté s így folytató szavait: „Egy kötelességet kell még teljesítenem, t. i. az itt jelenlevőket felségédnek bemutatni, kik e szerencsében még nem részesültek, s itt a hg, orvosát, sebészét s komornokát nevezé. Talleyrand mindnyájakat, kik szobájába léptek, ott engedé maradni. Délutáni 3 órakor Dupanloup feladá az utolsó kenetet a hgre, mert a parisi érsek nem akart nála megjelenni. Azon személyek közt, kikkel legnagyobb részvétellel szöla végpillanatban a hg, leginkább kitünt családjának egy fiatal néber tagja ki épen e napon volt először gyónni. „Látja Ön, mondá neki a hg, minő a vilálg, ott kezdete itt vége.“ Ezután többet már nem is szóla. A király személye látogatásait igen nagy megtiszteltetésnek mondják, mivel Perier Kázmér halálakor ezt nem cselekvő, noha Perier, egykor feje az ellenzésnek, melly legmunkásabban dolgozott a júliusi zendületen, halála pillanatában miniszterelnök volt. — (Temps.) A király eltávozta után Adelaide még huzamos ideig mulatott a betegnél. Mondják, miszerint ez még annyi erővel bírt, hogy több jó tanácsot volt képes adni a két látogatónak. A hg betegsége lázzal kezdődék, s ezt erős hányás követe, mi rendkívül elgyöngíté őt, s ezen fölül még igen veszélyes és fájdalmas sebészi műtétet kelle kiállania ágyékán, mellynél csupán e szökat mondá: „Ön igen nagy fájdalomt okoz nekem.“ Állapota veszélyességét átlátván, nyugalmas hangon kérdé orvosait, reménylheti é, hogy még fölügyeuland? Ezek méltánylani tudván léleknagyságát, kérék, sietne ügyeinek végképi elintézésével, hogy aztán csupán betegségeüül lehessen gondolkoznia. Visszavonó okleveleit már 16dikan akarák vele aláírni; de ő makacsul állítá: „Majd holnap reggel; nem szoktam én soha hirtelenkedni, s mégis mindig jókor ezelőmhoz értem,“ s valóban csak másnap írta alá azokat. Royer-Collard utolsó pillanatig folyóvást a beteg mellett volt. E halálozást valóságos eseménynek mondhatni. A történetekre nézve két örökké emlékezetes korszak erkölcsi végpontja leend ez; Talleyrand hg utolsó valódi fűra volt a régi francia királyságnak. Mint kor-

mányférfi, fölrüházva rendkívüli és bámulatos ismeretekkel, a zendületi háborút, mely 1830ban ismét kitöréssel fenyegetőzött, esküvel ünneplésit. Tanácsaira hallgatának még ugyan, de többé azokat nem követték. Ha pedig még halála után akarnak is követni, nem lehetne többé most olly rendszert föléleszteni, mely napjainkban már teljességgel nem tarthatná fön magát. Közönségesen állítják, miszerint Talleyrand herezeg halála előtt azon kívánatot nyilvánítá, hogy a valengayi várkapornába temessék holttestét. Az öreg betegnek esztelen barátai azonban ellenkeznek ezzel, 's a Pantheon dicsőségét kívánják számára. A királyi rendszer pártolói pillanatig azon gondolatot táplálák, hogy a st. denisi ezinteremben szereznek neki nyughelyet, de errül utóbb önkényt elállottak. Egyébiránt Talleyrand többször adá életében vastürelmének jeleit, 's többször kaczagott ellenségein, 's ritkábban állott rajtuk boszút. Ha Franciaországtól kérne valaki tanácsot a hg temetése iránt, ugy alkalmasint nem fogna szó lenni a st. denisi ezinteremről, nem a Pantheonról, 's nem a valengayi kápolnáról. Franciaország csak azon kipótolhatlan károkat tartandja meg emlékeül, miket a kormányzatban 1788 óta részesülése okozott. (La France.) Talleyrand halála után Molé gr. még egyszer palotájába ment, mely tisztelettel meghajlott az elhunyt előtt, 's hideg kezét megcsókolá. — E pillanatban ennél sokkal nagyobb veszteség fenyegeti Franciaországot. Haxo tábornok t. i. veszélyesen beteg, 's ez a legjelesb mérnökötiszt egész Európában; hazájához pedig mindenkor hív volt. Az antverpi föllegvár bevétele nagy részben neki köszönhetni. Halálát nyilvános csapásnak tekinthetendi az ország.

N E M E T O R S Z Á G.

A württembergi követkamra maj. 15ki ülésében a társulati jogokrul vitakoztak. A kormányi terv szerint minden politikai társulat, különös kormányi engedély nélkül, szoroson tiltatik 's tagjai bünhödnek. A követkamra már első tanácskozásában oda módosítá e' czikket, miszerint csak ollyan egyesületek tilalmasok 's tagjai fenytői büntetés alá vetettek, melyek a kormányt kormányzási jogaiban gátolják, a törvény iránt engedelenséget terjesztgetnek, vagy más törvényelleni czélokat tűznek ki. Az első kamra azonban a követkamra e' módosítását nem fogadá el 's a kormányi tervet állítá vissza. Erre majus 15kén négy órai heves vita keletkezék a követkamrában; az ellenzés, meg kell vallani, igen hatalmas szellemi fegyverekkel harezolt. Sohasem beszélt Rómer következetesebben 's kerekdebben, Phizer előadása világos és mérsékelt vala, Schotté pedig a meggyőződés legmélyebb kifejezésivel. Nem volt itt szó o'connelli társulatok, vagy francia szellemű egyesületekrül a septemberi törvény előtt. Itt főleg a választási egyesületek lebegtek mindnyájok szemei előtt, a polgárok egyesülete a szabad választás visszaállítására 's a kijelöltek méltánylása és azokruli szólalkozás végett. Kanzler itt is közép utat ajánlott, miszerint maradna meg az eddigi szerkezet, de podló czikkben a kormánynak tulajdonitassék azon jog, mellynek következtében azon egyesületeket, mellyeket a törvény nem tilalmaz, különös rendeletben eltilhassa, 's tagjait fenytői törvényszék elibe idézethesse. Bár az ellenzés mennyire küzdött is, Kanzler módosítását, kevés többséggel ugyan, elfogadák.

Lipese, majus 13án: A legujabb könyvvásári jegyzék szerint 3223 tudományos és vegyes tartalmu könyv 's röpirat, 419 külföldi nyelvű, 166 regény, 41 szinnűi darab, 102 föld 's égléirási könyv jelent meg, összesen 3951 munka, mibül 305 külföldön, a többi Németországban (Schweizot, Magyarországot 's Poroszországnak Német szövetséghez nem tartozó tartományit is ide tudván), 's kiadásukat 519 kiadó mozdítá elő. Kijött közülök 1052 Poroszországban (Berlinben 432), Ausztriában 225 (Écsben 136). — A braganzai hgnő, bold. d. Pedro brazíliai császár neje, majus 18án érkezék Kölnbe, 's innét másnap Koblenzen át Bajorországba folytatá útját. — Berlinben mulat most a hannoverai király 's királyne, a württembergi király is majus 20án oda utazandott 's tiszteletökre a berlini udvar több vendégséget 's tánevizgalmat adand, mellyre több magas rangu katonai 's polgári személy gyüvend össze; Ausztria részéről Schwarzenberg Károly hg fog megjelenni a katonai táborzásra. — Berlini levelek szerint a londoni tanács a 24 czikkre nézve Belgiumnak több engedélyt nem adand, hanem a hollandi kormány mellett nyilatkozván a 24 czikkü szerződés fentartását sürgeti; a francia udvar is illy szellemben érez; de tudván a kérdés gyöngéd oldalát, mihelyt a szerződés végrehajtásakomolyan fog kívánatni, határozottan nyilatkozandik 's ez okbul hihető, hogy a belga-hollandi ügy nem leend sokáig tárgya az alkudozásoknak, 's a kiket a dolog leginkább érdekel, azok ügyekezendnek ez ügynek minélelőbb végét szakasztani. Egyébiránt, ha közbejött esetek által e' tárgy még tovább húzódnék is, a Berlinben mostan összejövendő magas személyek mind a belga-hollandi ügyben, mind a hannoverai kérdésnél nyomos befolyást gyakorlandnak. —

Hannovera, majus 17kén: Az új alkotmányi terv vizsgálatára kiküldött biztosság néhány nap alatt bevégezendi munkálatit; az első négy részruli tudósítást már benyújtá a kamrának. 8—10 nap könnyen elmulik, míg az új alkotmányi terv kamrai tanácskozás alá kerülend 's akkor, ha addig az alaptörvényi ellenzés megerősbul, tán végkép vissza fog löketni 's a kamra törvényszerűsége kerülvén ujlag' elő, 's ez megbukván, a kamra okvetlenül feloszland. — Osnabrück nem választ. Stüvet, mint már említök, Fürstenau választá követül, 's ő elfogadá e' megiszteltetést. Az első kamra a lüneburgi választóság folyamodását a kabinetül visszautasított választása ügyében félreveté, minek következtében Lüneburg jogkikötés nélkül választand Hildesheim 's Göttinga város még mire sem határázta magát; Göttinga választna ugyan, csak alkalmas embert találna, az eddigiek nem fogadák el a választást. A 2ik kamra jelenleg

50 tagbul áll. A rendőrségi törvényruli tanácskozást bevégezték; a kisisajátási törvény van napirenden. — Az orosz ezár 's a trónörökös 's Alexandra főhgnő Miklós és Mihály főhgek kíséretében majus 19dikén Pétervárbul Berlinbe érkeztek. —

A majus 19diki müncheni kormánylap királyi rendeletet közöl az egyetemi tanulmányokrul, melly szerint az összes egyetemi tanulási idő, a tudománykar minden különsege nélkül, öt évre van határozva. — M. m. Frankfurtban majus 15dike óta a német szövetségi üléseket Münch-Bellinghausen elnöksége alatt ismét folytatják. — Hiteles forrás szerint a hassiai ngyi kormány a Frankfurt, Mainz 's Weisbaden közti vasutépítésre engedélyt adott. — Az orosz ezár, hir szerint, majus 19én Berlinbe érkezék; elfogadására mindent elkövettek. —

B E L G I U M.

A luxemburgi Echo szerint Bettemburg canton több községe belga zászlót tüze ki. — Jelenleg Belgiumban 333 zárda van 's közülök 42 férfi 's 291 pedig néember számára. Mibül 121 kórházi, 138 nevelési zárda. — A követkamrában a 37 millió kölcsön törvényjavaslata van napirenden a vasutak építésére. A nyilvános munkák ministere a többi közt mondá: „Brüsseltül Mechelnig 100 ezer utast számítottunk, Mechelnitül Antwerpig 190 ezret. Első évben e' vasútrészen az utasok száma 563,210 vala, Brüsseltül pedig Antwerpig 1836 első nyolcz hónapiban 729,540, 1837ben pedig az utasok száma 1,300,000re szaporodott. E' kölcsön törvényjavaslatáruli vita felül a frankfurti főposta lap következtököt közöl: „A belga kormány eddig a vasutakat statusköltségén építeték; 's állandóul meg akar ez uron maradni, új vasutakra új költségeket kérve. A ministerség e' végett törvényjavaslatot hozott a kamrába, melly altal két nagy kérdés oldatott volna föl: 180 millió kölcsön volt indítványozva az 5 pCentes kötelezvények visszaváltására, tehát részletes kamatváltoztatásra és a vasutépítés háborítatlan folytatására. A ministerek a terv egyik részéről lemondának; a majus 7ki követkamrai ülésben Nothomb a középponti biztosság nézetihez csatlakozék, miszerint a tanácskozás egyedül a vasutépítés folytatására 's a szükséges tőkék beszerzésére szoritassék. A kormány ennek következtében 37 millió kölcsönmegajánlást indítványozta. Ezen indítvány felett vitázott a brüsseli kamra majus 7étül 10ig. Verhaegen ellenzését alakítá 's következőleg nyilatkozék: „Sok dologban jó a lelkesülés, de vigyázzunk hogy tévbe ne hozzon, a vasuti kérdés nem egyéb pénzkérdésnél: ha tudtok jutányosan építeni 's gazdálkodólag igazgatni, ugy a vasut hasznot hozand, ellenkező esetben késő lesz a bánat. Hisz vannak részvénytársaságok, készek az építésre, hagyjatok szabad mezőt a magány érdekeknek, 's kerüljük ki a nagy költségeket; a belga vasut már 34 millióba került, most ismét 21 milliót költsünk rá; adnak-e már a megnyitott vasutrészek olly jövedelmet, melly a rájuk fordított tőkék kamatit képes fölezní. Az országban kezdék az erőműveket 's mozgonyokat készíttetni, de már ezt is abba hagyák; csak panaszt hallhatni a vasutoni rozsz szolgálatrul; csak látna már egyszer át a kormány, hogy neki lehetetlen olly óriási 's naponkint munkásságban levő vasutakon a felügyelést föntartani.“ Továbbá: „A kormány ne tőzsérkedjék, csak a tőzsérkedés felett örködjék 's föltéteket kössön 's ezek föntartására ügyeljen, de ha ő maga igazgat, ugy fél 's bíró leszen. Adjak-e tanácsot? Adjátok el még most vasutakat, míg a vállalkozási láz uralkodik, ma még tán visszakaphatjátok a beleölt tőkét, később aligha. Igy vagyok meggyőződve 's nyolcz kérdést állítok föl: 1) mennyi tőke ment föl a kinyitott vasutrészekre; 2) mennyi volt a jövedelem; 3) hányan alkalmaztatnak a vasutrészeknél; 4) mennyire megy föl az igazgatási költség? 5) szükséges-e a vitelbér-főlemlés a kamatok 's fogyasztótőke földözésire? 's a t.“ Nothomb minister lényegesen következőleg válaszolt: „Ha fontolatra vesszük a körülményeket 's elfogulatlanul itélünk, meg kell vallanunk, hogy a következmény jóval föllhaladá reményünket. Szerenesénk volt az építésnél, szerenesénk a vasuthasználatnál. Igen, vasutunk aránylag kevesebbé került, mint bármellyik az eddig föllállítottak közül. A belga vasutnál kettős menettel egy kilometer 160 ezer frankba került, a liverpoolmanchesteri vasuton pedig hiteles adatok szerint 700 ezer frankba, a london-birminghaminal pedig 300 ezerbe, a london-bristolinal 600 ezer frankba; nem akarok szólani a london-greenwichi vasutról, melly karzattal egy egy kilometer 2 millió frankba kerülhetett; Franciaországban a st. etiennei vasutét 300 ezer frankra számítják, a st. germainiét 600 ezerre, a versaillesiét 400 ezerre. Szóval a belga vasut legolesőbb az építésre nézve. De a költségek 's jövedelmek arányában is szerenesések vagyunk. Nyilváníthatom a kamra előtt, hogy vasutakon minden olly jól megyen, mint Angolország 's Amerikában. Vasutunk kiadása 's bevétele a költségvetésben van, a bevétel a mult évben 1,416,982 fr. volt, a föntartási 's igazgatási kiadás 1,051,107 fr. 's így a tőkék kamati földözésire 365,875 fr. marad fel. Ha magányosakra hagytuk volna az építetést, sokkal magasb utibért kívánának 's nem szállítának annyi népet, 's így a vasut nem lett volna általános közlekedési eszköz 's nemzeti jótét. A kormány több helyen állita föl műhelyeket az erőművek javíttatása végett. A vas többnyire belföldi termék 's a kormány magas áron vásárlá, hogy ez által is a nemzeti ipar ébresztessék. Ez év alatt az erőművek számát 80—100ig szaporitandhatjuk, a kocsikét pedig 500ig.“

A M E R I K A.

(Globe) Dublin hajó mart. 25erül Bahiából azon hirt hozá, melly szerint e' város mart. 16án feladá magát a császári sergeknek.

DUNAVIZÁLLÁS: Maj. 27kén 10^h 7° 0° 28kén 10^h 8° 0° 20kén 10^h 7° 0° 30kén 10^h 4° 3°